

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 30

Czwartek, 5 lutego 1942 r.

Rok II

Wojska hinduskie w Afryce rozbite Zbombardowano zaopatrzeniową flotę brytyjską

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 5. 2. — Naczelną Komentacja Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 4 lutego:

Na froncie wschodnim ożywiona działalność bojowa.

Samoloty bojowe bombardowały poprzedniej nocy obiekty portowe w południowo-zachodniej Anglii.

W północnej Afryce wojska hinduskie, które zabezpieczały brytyjskie odwroty, zostały pobite i odrzucone w tył. Niemieckie samoloty bojowe obrzuciły bombami kolumny czołgów na obszarze koło Tobruku oraz nieprzyjacielskie składy materiałowe koło Marsa Matruk.

W dalszym ciągu kontynuowane są ataki powietrzne na bazy samolotowe, urządzenia obrony przeciwlotniczej i inne obiekty wojskowe wyspy Malty.

Komunikat włoski

RZYM, 5. 2. — Włoski komunikat wojenny podaje w dniu 5 lutego:

Oddziały, które miały osłaniać odwrot angielski we wschodniej Cyrenajce, zostały doszczętnie rozbite. Na obszarze Derna oddziały wojsk Osi, wspomagane silnie przez lotnictwo, posuwają się w dalszym ciągu naprzód. Oddziały lotnictwa niemieckiego bombardowały urządzenia wojskowe, hale lotnicze i magazyny na Malcie. Zaobserwowano pożary i eksplozje wśród trafionych wielokrotnie obiektów.

BERLIN, 5. 2. — Lotnictwo niemieckie odniosło w dniu 2 lutego nowe sukcesy w walce z zaopatrzeniową flotą brytyjską. Nieieckie samoloty bojowe w śmiałych lotach znizonych obrzuciły bombami transport konwojowany, płynący koło południowo-wschodniego wybrzeża wyspy brytyjskiej. Bomby były niezwykle celne. Trzy statki handlowe o łącznej pojemności 10.000 brt. oraz jeden statek strażniczy zostały zatopione, zaś trzy dalsze statki uszkodzone.

BERLIN, 5. 2. — Lotnictwo fińskie zniszczyło wczoraj w karelskim rejonie pięć samolotów sowieckich, z których dwa zestrzelono w walkach powietrznych, jeden zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza, zaś dwa zdemolowano na ziemi.

BERLIN, 5. 2. — Na froncie okrążającym Sewastopol artyleria niemieckiej armii lądowej i inne ciężkie rodzaje broni prowadziły skuteczną akcję przeciwko bolszewickim pozycjom, schronom i koncentracjom wojskowym. Nieprzyjaciel ponosił wskutek ognia niemieckiej artylerii poważne straty, a celne pociski zni-

szczyły wiele silnie rozbudowanych pozycji bolszewickich.

BERLIN, 5. 2. — W toku walk trwających we wschodniej części Krymu oddziały niemieckie odparły zwycięsko ataki dwóch kompanii bolszewickich. Dalszy atak jednego batalionu na sąsiednim odcinku został sparaliżowany ogniem niemieckiej artylerii.

BERLIN, 5. 2. — W walkach powietrznych, jakie rozgorzały na północnym odcinku frontu wschodniego nad sowieckimi liniami bojowymi, piloci myśliwcy zestrzelili według dotychczas nadeszłych meldunków 17 nieprzyjacielskich samolotów, nie ponosząc żadnych strat własnych.

Walki w rejonie Biełgorodu

BERLIN, 5. 2. — W dni 2 lutego wojska niemieckie w rejonie na północny-wschód od Biełgorodu odparły zwycięsko kilka ataków bolszewickich. Szalejąca miejscami burza śnieżna utrudniała przy tym ogromnie obronę żołnierzom niemieckim. Mimo to zadali oni atakującym bolszewikom bardzo ciężkie straty. Na pewnym tylko odcinku nieprzyjaciel stracił oprócz wielu jeńców, 60 zabitych i pewną liczbę rannych, podczas kiedy po stronie niemieckiej było zaledwie trzech lekko rannych.

W innym punkcie południowego odcinka niemieckie czołgi pomimo wyczerpania, dokonały tego samego dnia skutecznego wypadu na

linie bolszewickie. Czołgi te zniszczyły jedną nieprzyjacielską baterię i jedno działo przeciwpancerne.

Znany pilot w niewoli

BERLIN, 5. 2. — Jeden z najpopularniejszych angielskich lotników myśliwskich komendant Robert Roland Stanford-Tuck został w ostatnich dniach zestrzelony w czasie próby ataku na wybrzeża zachodnich obszarów okupowanych. Pilot angielski dostał się do niewoli, nie odnosząc żadnych obrażeń.

Przebieg operacji o Benghazi

Sytuacja wojenna na froncie śródziemnomorskim

RZYM, 5. 2. — Włoskie koła wojskowe podają następujący przegląd sytuacji wojennej na froncie śródziemnomorskim: Ofensywa brytyjska, która po długim i gruntownym przygotowaniu wyruszyła przeciwko północno-afrykańskiemu pozycjom wojsk Osi, została zatrzymana, jak ofensywa zeszłoroczna, również w rejonie El Agheila. Stało się to w następstwie ciężkich strat w ludziach i materiałach oraz nieudanych manewrach floty. Oddziały brytyjskie szybko były uzupełniane i pośpiesznie zaopatrywane w nowy materiał wojenny. Mimo to nie mogły utrzymać inicjatywy w swych rękach. Wojska Osi przeszły więc do ataku. Anglii w tej długotrwałej bitwie

nie osłgnęli swego głównego celu. Armie niemiecko-włoskie bowiem, dzięki zorganizowanemu odwrotowi, zostały utrzymane w nienaruszonej sile. Straty tych wojsk ograniczyły się do minimum. W międzyczasie również sytuacja wojenna na Morzu Śródziemnym kształtowała się coraz pomyślniej dla Osi, dzięki czemu wojska, walczące w Afryce Północnej, mogły otrzymywać regularne posiłki z Włoch.

W dniu 21 stycznia oddziały smortyzowane i pancerne niemiecko-włoskie wyruszyły do przeciwdzierzenia z rejonu El Agheila. Oddziały te posuwały się wzdłuż Via Balbia na Agedabię a ścieżkami pustynnymi na El Haseiat. Silne jednostki brytyj-

skie, stawiające opór zostały szybko złamane. Ofensywa Osi szła w kierunku północnym i wschodnim. Obsadzono miejscowość Antelat i osiągnięto Sollun oraz Mussus a po 10 dniach walki zajęto Benghazi i podjęto atak w Dzebel, idący w kierunku El Mechil.

Równocześnie z tymi wypadkami, rozgrywanymi się na lądzie, również na morzu sytuacja przeciwnika pogorszyła się znacznie. „Barham” spoczął na dnie morskim, jak to przypała admiralicy brytyjskiej. Okręty bojowe „Valiant” i „Królowa Elżbieta” znajdują się w stanie ciężkich uszkodzeń w porcie Aleksandrii. W ciągu jednego tylko tygodnia lotnictwo włoskie zatopiło jeden krążownik oraz ciężko uszkodziło co najmniej dwa krążowniki i jeden kontrtorpedowiec angielski.

O panowaniu na Morzu Śródziemnym, szczyplym obszarze morskim, decyduje nie flota, lecz zdolność manewrowania i przebojowość sił powietrznych. Lotnictwo Osi dysponuje dziś w tym rejonie taką przewagą, którą trudno mu będzie odebrać. Jednym z najbardziej bezpośrednich skutków tej przewagi jest energiczna i nieprzerwana akcja wypadowa przeciwko Malcie, która niewątpliwie wpłynie na całokształt sytuacji w środkowej części Morza Śródziemnego.

Zwiastuny wiosny

JEROZOLIMA, 5. 2. — W połowie stycznia przeleciały nad Jeruzolimą sznury ptaków przelotnych, kierujące się ku północy. Na podstawie powyższego wnoszą, iż w roku bieżącym należy się spodziewać wczesnej wiosny.

3000 ton, uciekający z tego miasta w kierunku południowym.

TOKIO, 5. 2. — Jak wynika z doniesienia agencji Domei z Johur Bahru, wojska japońskie czynią dalsze przygotowania do generalnego ataku na Singapur. Mieszkańcy Johur Bahru na skutek zarządzeń japońskich władz wojskowych rozpoczęli ewakuację tej miejscowości, udając się w bezpieczniejsze okolice.

SZTOKHOLM, 5. 2. — Władze wojskowe w Indiach Holenderskich

Marszałek Goering w Rzymie

RZYM, 5. 2. — Marszałek Rzeszy Goering, który w dniu 2 lutego w drodze powrotnej z Sycylii przybył ponownie do Rzymu, złożył wizytę następcy tronu księciu Umberto. Następnie marsz. Goering przyjął szefa sztabu generalnego hr. Cavallero i odbył z nim konferencję na tematy wojskowe. Po południu marsz. udał się do Mussoliniego i odbył z nim ponownie dłuższą rozmowę.

Sensacyjny wniosek afrykańskiego senatora

RZYM, 5. 2. — Włoska agencja prasowa Stefani, dowiaduje się z Laureno Marquez, jakoby senator Van Zyl, członek partii Herenke w senacie południowo-afrykańskim, miał złożyć wniosek w sprawie oderwania się Afryki południowej od Imperium Brytyjskiego, domagając się równocześnie utworzenia samodzielnego republiki południowo-afrykańskiej.

Singapur w płomieniach Japończycy opanowali całe Borneo

TOKIO, 5. 2. — Jak donosi korespondent wojenny dziennika „Asahi Szimbun”, od wtorku rano Singapur płonie w kilku punktach. Samoloty wywiadowcze stwierdziły, że drogi mostowe pomiędzy Johur Bahru a Singapurem ulegają coraz większemu zniszczeniu. Mosty te wysadzone przez nieprzyjaciela, miały początkowo przerwy szerokości 20 metrów, obecnie zaś rozszerzyły się do 40 metrów.

W porcie wojennym Singapuru nie widać już ani jednego okrętu wojennego. Natomiast na południe od tej twierdzy wyspiarskiej skoncentrowana została flota złożona z jednostek bojowych i 20—25 transportowców.

TOKIO, 5. 2. — Bombowce marynarki japońskiej zatopiły na południe od Singapuru w cieśninie Banka nieprzyjacielski okręt pojemności

powiednich maszyn. Najwięcej trudności napotyka produkcja motorów lotniczych, najpierw, bo wytwarzamy daleko więcej kadłubów samolotowych niż motorów, powtóre: zdarzają się bardzo ważne braki w dziedzinie przygotowania personelu do pracy nocnej. Marynarka walczy z największymi trudnościami usiłując dobrać odpowiednio siły robocze. O ile chodzi o dostarczenie w krótkim czasie odpowiednich pilotów do wyprodukowanych maszyn, to również nie można liczyć na zbyt szybkie rezultaty.

Brak motorów i pilotów

Pesymistyczne wynurzenia min. Knoxa

SZTOKHOLM, 5. 2. — Minister marynarki Stanów Zjednoczonych Knox złożył w poniedziałek na posiedzeniu jednej z komisji Kongresu sprawozdanie na temat sytuacji wojennej i możliwości zbrojeniowych. Jak donosi Reuter, minister Knox, uzasadniając swoje przedłożenie budżetowe, przewidujące na marynarkę przeszło 16 miliardów dolarów, stwierdził, że sytuacja wojenna na obu oceanach jest krytyczna.

Produkcja materiałów wojennych — oświadczył dalej Knox — napotyka na trudności z powodu braku od-

przynają, że działalność nieprzyjacielskiego lotnictwa była bardzo intensywną. 26 japońskich bombowców pod silną osłoną myśliwską dokonało ataku na lotniska w Surabaja, Malang i Madioel, oraz na miejscowość Magetan, gdzie wyrządzono znaczne szkody oraz zraniono ciężko kilka osób. Ponadto zaatakowano bombami i ostrzeliwano z karabinów maszynowych port Rembang.

TOKIO, 5. 2. — Jak donosi radiostacja tokijska, prawie cała wyspa Borneo znajduje się w rękach Japonii. Wszystkie lotniska znalazły się pod kontrolą Japończyków.

Gospodarcze zdobycze Japończyków

Zasoby kruszców i produktów rolnych

TOKIO, 5. 2. — W parlamencie japońskim kierownik biura planowania zdał po raz pierwszy sprawę z gospodarczej i technicznej produkcji w ostatnio okupowanych przez Japończyków okręgach.

Na Filipinach wynosiło wydobycie rudy żelaznej w r. 1939 około 700.000 ton, chromu 102.000 t. Zapasy pokładów obliczane są na 10 milionów ton. Wydobycie miedzi było skromne, choć pokłady tego kruszcu oblicza się na 5 milionów t. Produkcja manganu wynosiła w 1938 r. 19.000 t. Konopi manilskich wyprodukowano w 1938 roku 1.5 milionów bal.

Na Malajach wynosiła w r. 1939 produkcja cyny 82.000 t. a rudy żelaznej 194.000 t. W Indiach Holen-

derskich wydobyto bauksytu w ilości 230.000 t. Pokłady tego surowca, jedynie na wyspach Bintang, obliczane są na 30 milionów. Na wyspie Borneo pokłady rudy żelaznej oceniono na 250 milionów t., na Celebes na 700 milionów, na Sumatra 10 milionów ton. Wydobycie ropy wynosiło 8 milionów t., a węgla na Sumatrze 1.2 mil., zaś na Borneo 550.000 ton. Pokłady węgla w Indiach Holenderskich oszacowano na 200 milionów ton. Znaczenie jest także wydobycie gumy (322.000 t.), wolframu (5.000 ton), cyny (6.100 t.).

Należy tutaj wspomnieć także o produktach rolniczych jak kukurydza (1.9 mil. t.), olej palmowy (270 tysięcy t.), cukier (1.4 mil. t.),

Szybkie zmotoryzowane kolumny pancerne

Niszcząca broń Niemiec w wojnie współczesnej

Szybka a zwłaszcza zaskakująca akcja jest warunkiem powodzenia militarnego. Toteż od wieków umysł strategów i wynalazców silił się nad tym, aby wymyślić środki umożliwiające szybkość ruchów i kroków ofensywnych.

Aż do pierwszej wojny światowej osobieniem tej szybkości była kawaleria, głównie zaś ciężka kawaleria opancerzona, która do XVII wieku była decydującym czynnikiem rozprawy zbrojnej. Jej niewrażliwość na działanie nieprzyjacielskiej broni i jej rozpęd umożliwiały jej pojawiać się na decydujących odcinkach frontu w momentach o rozstrzygającym znaczeniu. Z czasem jednak skuteczność broni palnej sprowadziła zmiany, bo potrzebny do ochrony przed strzałami nowszej broni pancerz musiałby być gruby, byłby więc za ciężki i kłopotliwy ruch jeźdźcy. Toteż kawaleria odłożyła swe pancerze a pozostała tylko przy funkcjach wymagających szybkości. W bitwach ks. Eugeniusza, Fryderyka Wielkiego i Napoleona, mimo braku pancerzy, spełniała ona decydujące zadanie. Gdy jed-ak stare stemplówki, ładowane z przodu, zamieniono na karabiny kilkostrzzałowe, rola kawalerii spadła jeszcze więcej. Z chwilą zaś wynalezienia i zastosowania karabinów maszynowych, trzeba było konnicę w ogóle wycofać z pola bitwy. W miarę mechanizacji broni również infanterzysta musiał chronić się do rowów strzeleckich, z których dopiero, po uprzednim przygotowaniu akcji, szedł do ataku. Prowadzenie wojny nabrało odtąd przewlekłości. W dobrze ufortyfikowanych pozycjach siedzieli żołnierze stron walczących i ostrzeliwali się, unikając zbytniego wychylania się poza wały ochronne.

I ten to moment stał się motywem do wynalezienia nowej, szybkiej broni. Anglia i Francja zbudowały opancerzony i uzbrojony wóz bojowy, który posuwał się na szynach i dzięki temu użyty być mógł również na niedogodnych terenach. Te „tanki” były odporne na kule karabinów maszynowych i dlatego mogły torować niekiedy drogę do okopów przeciwnika. Przypadało im, że spełniły swe zadanie. Ale — „tanki” były tylko bronią pomocniczą dla piechoty. Szybkość ich przecież nie przewyższała szybkości piechura w marszu.

Dopiero Niemcy uczyniły z tej broni samodzielną jednostkę bojową. Niemcy po wojnie światowej były niejako twierdzą, otoczoną zewsząd nieprzyjaciółmi. Aby wyostać się z tej matni, musiały wymyślić środki umożliwiające im szybką akcję

przeciw ich nieprzyjaciółom, by podjętą walkę wyzwolenczą doprowadzić do rychłego ukończenia. Musiały one przecież — aby się wyzwolić — pokonać licznych swych przeciwników tak szybko, aby jeden drugiemu nie zdążył przyjść z pomocą. Środkiem tym to — broń pancerna, broń, której skuteczność jeszcze z początkiem wojny obecnej lekceważono niemial powszechnie, wykluczając możliwość jej użycia w większych zespółach.

Wiemy, że krótki czas trwania kampanii w pierwszym rządzie przypisać należy użyciu tej szybkiej broni. Na zachodzie trwała kampania przeciw Holandii, Belgii, Francji 6 tygodni, na Bałkanach pokonanie Jugosławii zajęło 12 dni a w ciągu dalszych 20 dni rozstrzygnięto losy Grecji. Jeżeli obecnie najniebezpieczniejszy z wszystkich przeciwników po 4-miesięcznej walce jest definitywnie pokonany, to jest to zasługa szybkiej broni, która specjalnie w tej kampanii, wobec rozległych przestrzeni, stanowi warunek powodzenia.

Oddziały broni pancernej — oddziały czołgów, stanowią stalowe czoło armii, która łamie nieprzyjacielski opór, przedziera się przez linie i wdziera w środek pozycji nieprzyjacielskich, torując drogę innym częściom wojsk. Szybkie jednostki pancerne spotykamy też we wszystkich oddziałach wojsk. Obok czołgów działają inne rodzaje broni, która wszakże również jest transportowana na częściowo lub całkowicie opancerzonych a w każdym razie zmotoryzowanych wozach. Strzelcy posuwają się w ślad za czołgami, uzupełniają i rozszerzają sukces a raz zdobyty punkt trzymają w swym ręku. Zmotoryzowani strzelcy są szczególnie zwinnym oddziałem, nadającym się do wielorakich samodzielnych zadań. Przerzucane na autach pancernych oddziały strzelców współdziałają z kolumnami czołgów. Artyleria przygotowuje sytuację do ataku, towarzyszy akcji we wszystkich jej fa-

zach, działając często z otwartych pozycji polowych. Saperzy i oddziały wywiadowcze są uzupełnieniem oddziałów pancernych, jednoczonych w dywizje pancerne. Dwie lub trzy dywizje stanowią korpus pancerne. Korpusy łączą się w armie. Z dotąd nieznanym rozmachem przebijają się oddziały pancerne przez nieprzyjaciela i rozgrywają bitwy niszcząco, o jakich świat nie słyszał.

Budżet Japonii

TOKIO, 5. 2. — Izba poselska uchwaliła we wtorek jednogłośnie projekt budżetu na rok 1942—1943 w ogólnej wysokości 8,7 miliardów jenów.

Marsz. Antonescu cześci męstwo dwa bohaterskich brygad rumuńskich

BUKARESZT, 5. 2. — Ostatnio wydane dwa rozkazy dzienne marsz. Antonescu do armii rumuńskiej podkreślały bohaterskie walki oddziałów rumuńskich zwłaszcza na Krymie. W toku operacji w rejonie Sewastopola w dniach od 17—21 grudnia 1941, brygada rumuńska zdobyła mimo zaciętego oporu nieprzyjacielskie trzy miejscowości i utrzymała je. W walkach pod Teodozją w czasie od 6—20 stycznia udało się innej bry-

Przy kiosku z gazetami

Pod tym tytułem drukujemy artykuły czy też wyjątki z artykułów zasługujące naszym zdaniem na uwagę, przy czym poglądy w nich wyrażane nie muszą pokrywać się ze stanowiskiem „G. L.”.

STRATEGIK BEZ PLANÓW

„UNITED STATES NEWS”, czasopismo zwykle dobrze poinformowane o kulisach waszyngtońskiej polityki, zastanawia się nad planami strategicznymi Roosevelta:

Prezydent Roosevelt pracuje w tej chwili nad zupełną reorganizacją aparatu wojskowego USA. Utworzonych będzie 5 nowych dowództw dla strefy: Hawaj, Alaski, Panamy i wysp Karaibskich, dla wschodniego i zachodniego wybrzeża Ameryki. — W tych zamiarach, uwzględnione będzie doświadczenie, nabyte z klęski, poniesionej przez USA pod Pearl

Harbour i na innych odcinkach frontu dalekowschodniego. Nie ma w historii wypadku, w którym by dowódcy armii i floty do tego stopnia nie docenili przeciwnika, jak to odpowiedni mężowie stanu uczynili w stosunku do Japonii. Ameryka w granicach swych możliwości tylko może pomóc Indom Holenderskim i Australii i dalszy materiał dla poparcia Chin Czang-Kaj-Szeka posyłać.

Roosevelt widocznie nie wyobraża sobie dotąd, w jaki sposób USA kiedyś wystąpić będą mogły ofensywnie przeciw Japonii. Wpływowo dawniej sfery marynarki są zdania, że przy pomocy kombinowan. wojskowo-marynarskich operacji należy Japonii odbierać wyspę po wyspie, aby zdobyć bazę dla ofensywy. Lotnicy natomiast, którzy po katastrofie floty pod Pearl Harbour cieszą się wyjątkowym zaufaniem prezydenta, domagają się jak najściślejszej współpracy z Czang-Kaj-Szkiem, aby na kontynencie azjatycki, w Chinach, zdobyć użyteczne bazy operacyjne dla akcji lotnictwa przeciw wyspom japońskim.

Na razie, suponuje pismo, zwiększona ma być pomoc dla Sowietów, a wojska amerykańskie wysłane do Anglii, Afryki Północnej i na Bliski Wschód, aby tutaj, wespół ze swymi aliantami, przeciwdziałać ofensywie armii niemieckiej. Chodzi tedy o akcje defensywne, omówione i ustalone przez Roosevelta i Churchill.

Katastrofa na szosie

MIECHÓW, 5. 2. — Na szosie pod Słomnikami wydarzyła się onegdaj katastrofa, która tylko szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach.

Samochód ciężarowy, firmy prywatnej ze Starachowic, naładowany węglem wpadł do rowu. Oprócz kierowcy samochodem — jechało 4 kobiety i 3 mężczyźni. Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, zarówno pasażerowie jak i szofer nie ponieśli poważniejszych obrażeń. Samochód uległ częściowemu uszkodzeniu.

Pokrótce

Zdaniem bułgarskim nie wolno posiadać nieruchomości z wyjątkiem przedmiotów służących celom mieszkaniowym lub zawodowym.
Zdani w Rumunii przy rejestracji ich majątku ponad 171 obiektów wartości pół miliona lei. Dalszych 200 wypadków jest przewidzianych.
W Anatolii zaobserwowano trzęsienie ziemi w okolicy miasta Burdur.

Jak żyją dyplomaci w Kujbyszewie Rewelacje japońskiego kuriera

CHARBIN, 5. 2. — Japoński kurier dyplomatyczny Meyata, który opuścił siedzibę rządu sowieckiego w Kujbyszewie i przybył do Charbina, oświadczył, jakoby wzdłuż centralnej linii kolei syberyjskiej leżały olbrzymie ilości ciężkich i bardzo wielkich maszyn, które władze sowieckie sprowadziły z ukraińskiego okręgu przemysłowego w związku z wycofywaniem się wojsk sowieckich z Ukrainy.

Bolszewicy nie znaleźli dotychczas czasu, aby maszyny te zmontować, względnie w jakiś sposób zabezpieczyć. Wspomniany kurier japoński informuje ponadto, jakoby członkowie ambasady państw obcych w Kujbyszewie musieli się ograniczać do najprymitywniejszych warunków życia, bowiem sprowadzenie artykułów żywnościowych należy do zagadnień niezwykle trudnych.

Millionowy przemysł nie udał się

HSINGKING, 5. 2. — Agencja „Kokutsu” donosi o aresztowaniu kilkuset osób, które na zlecenie pewnego wrogiego mocarstwa usiłowały przeszmugłować przez tereny koncesyjne w Tientsinie i Szanghaju do Stanów Zjednoczonych złoto wartości 10 milionów jen. Organ acja przemysłowa rozgałęzioną w całym kraju, stała pod wodzą Czenszuczena, aresztowanego jeszcze w październiku w Hsingkingu.

Śladami Scypiona Afrykańskiego

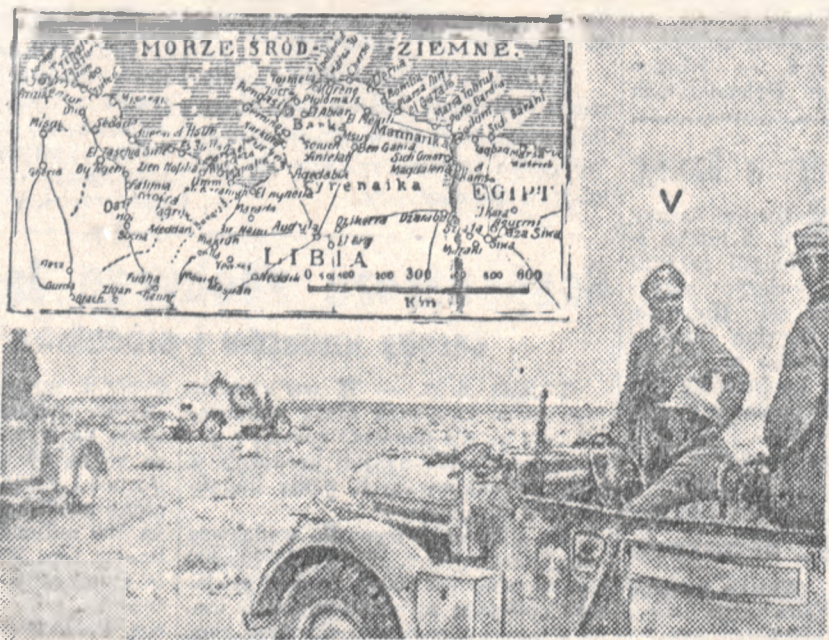
II.

18 listopada wszczął się ruch na pozycjach angielskich. Setki bombowców ruszyły do ataku. W pół godziny później eskadra krążowników otworzyła ogień na przełęcz Halfaya.

W rzesistym deszczu przekraczały granicę. Przypadło im w udziale główne zadanie: przedrzeć się na południe od Sidi Omar, okrążyć Tobruk, połączyć się z tamtejszą załogą i odciąć odwrót wojskom niemiecko-włoskim. Napór w kierunku wybrzeża miał nieprzyjaciela wyniszczyć ostatecznie. Za oddziałami pancernymi postępowała piechota imperienna, oddziały południowo-afrykańskie, nowozelandzkie, australijskie i indyjskie. Zadaniem tych oddziałów było: zaatakować od południa i zdobywając kolejne fortyfikacje dotrzeć do Halfaya i maszerować w stronę Tobruku.

Dzień 18 listopada przeszedł bez większych walk. Wieczorem oddziały brytyjskie zdobyły pozycje na południe od linii Sidi Omar—El Gobi. 19 listopada nastąpił pierwszy kontakt z

dywizją włoską Arlete. Według Reutera wojska sprzymierzone zostały zaskoczone. Formacje generała Rommela bowiem były rozciągnięte na dużej przestrzeni. W środę wieczorem Naczelną Komenda VIII. armii zakomunikowała

.....GENERAL ROMMEL. PRZYJMOWAŁ WALKĘ TAM, GDZIE MU JĄ WYDANO.

wala, że wzięto El-Gobi, Sidi Rezegh oraz że obsadzono pozycje na 16 kilometrach na południowy wschód od Tobruku.

20 listopada walka zaczyna się na dobre. Wczesnym rankiem w obrębie Fardja Gambut druciono na wschód atakujące niemieckie oddziały pancerne. Tego samego dnia po południu

koło Sidi Rezegh „rozproszono w kierunku wschodnim z ciężkimi stratami dla wojsk Osi jedną niemiecką dywizję pancerną”. W okolicy Capuzzo odbywa się „okrążenie w mniejszym stylu”. Reasumując to wszystko, komunikat Reutera z Cairo ogłasza: „Nasz szybki i marsz naprzód przeciał niemieckie siły pancerne na dwie części, z których jedna, większa, znajduje się w okolicy Capuzzo i Gambut — mniejsza część na południe od Tobruku. Wojska brytyjskie wiodą obecnie walkę z obydwojma niemieckimi dywizjami pancernymi; będzie to wielkim szczęściem dla nich, jeśli im się uda przelamać się. Straty sił Osi są trzy razy większe niż straty brytyjskie. Do dziś, to znaczy do czwartku rano, Niemcy stracili trzecią część, a do wieczora połowę swoich czołgów. Ogólna liczba otoczonych obliczana jest na 40.000 ludzi”.

W dniu 21 speaker z Cairo podaje: „walka podjęta w czasie mgły porannej osiągnęła punkt szczytowy w piątek po południu i prowadzona jest nadal w pomyślnych warunkach”. A tymczasem Reuter uzupełnia: „Niemcy walcą na północ od Sidi Rezegh, starając się przedrzeć na zachód”. 22 listopada komunikat z Cairo: „Idziemy naprzód niszczyć czołgi nieprzyjacielskie... Rommel podejmuje rozpaczliwe wysiłki, aby uwolnić swoje okrążone oddziały. Poprzez szpalty prasy angielskiej i amerykańskiej idzie wielka wrzawa. „Times” porównuje sytuację Niemców do „osy złapanej w sieć pajęczą” i pisze: „nie ma już niebezpieczeństwa, gdyż wróg jest osaczony. Niebezpieczna osa walczy już tylko o swoje życie”. Tytuły gazet brzmią: „Osaczenie armii Osi”, „Brytyjczycy prą naprzód”. Komentator wojskowy Reutera general Hubert Gough zwraca uwagę, że „słowo — zwycięstwo — nie jest może jeszcze na miejscu”, gdyż prawdopodobnie jeszcze na obliczanie zdobytych.

Czy Anglicy osiągnęli istotnie nowe Wa-

terloo? Czy generał Rommel został istotnie zwyciężony bez walki jedynie dzięki przewadze nieprzyjaciela? Czy istotnie myślał on jedynie o ratowaniu swoich niedobitków przed wycofaniem ich wąskim korytarzem koło Tobruku na zachód, aby w jakimś Dżebel Achdas zetrzeć się znowu z niezwycięzonymi oddziałami brytyjskimi?

Generał Rommel posiada chłodną rozważność i żelazne nerwy. Przyjmował walkę tam, gdzie mu ją wydano, nie oglądając się trwoźnie do kula, lecz idąc za przykładem dawnych wodzów rycerstwa, którzy w niebezpieczeństwie rzucali swój sztandar pod nogi nieprzyjaciela, i zachęcali swoje oddziały do tym większego męstwa, do odbicia rzuconych sztandarów.

Oczywiście że byłby zgubiony, gdyby od początku wraz ze swoją armią nie zaryzykował wszystkiego — za wszystko, aby zwyciężyć. W każdym razie nie liczył się z tym, że zniszczy nieprzyjaciela. Sądził, że uda mu się nieprzyjaciela zdezorientować, a w konsekwencji zadać mu tak wielkie straty, które osłabiły siłę ciosu i potrafią załamać ofensywę. Możliwe to będzie, o ile Anglicy zostaną zmuszeni do długotrwałej, przewlekłej walki.

Pomimo przewagi angielskiej idea generała Rommela miała pewne szanse powodzenia. Na granicy Egiptu leżała Halfaya, zapora powstrzymująca przyplwy angielski na pustynię. Kiedy atak nieprzyjaciela spotkał się z oporem i pozostał nierozstrzygnięty, posiłki dla nieprzyjaciela trudniej było dostarczyć niż dla sił własnych. A zanim Anglicy mogli znaleźć odpowiednie połączenia, mógł gen. Rommel swobodnie operować na tej linii. W ten sposób zdecydował się on skupić walkę w czworoboku zamkniętym tereny Tobruku, Sollum, Sidi Omar i El Gobi. Walki w czasie burz piaskowych i rześkiego deszczu były ciężkie. Gen. Rommel wyzyskał jednak wszystkie możliwe korzyści.

(Dokończenie nastąpi)

